

af 60 Aar, kunne selvfølgelig Forholdene forandre sig i meget høj Grad. Men jeg har dog ikke et saa pessimistisk Syn paa Fremtiden, som det ærede Medlem synes at have. Han synes at have den Opfattelse, at vi i de kommende 60 Aar kunne vente en yderligere Nedgang i Kornpriserne og dermed ogsaa i Kapitelstaksterne. Det vilde jo være sørgeligt for det danske Landbrug og for Befolkningen i det hele taget, hvis det ærede Medlem havde Ret; det er der jo ingen, der ved, men jeg vil ikke haabe, at det ærede Medlem faar Ret. (Afbrydelse). Ja, jeg vil dog minde det ærede Medlem, som afbryder mig, om, at Kapitelstaksten er højere i Aar end i Fjor; den gaar altsaa foreløbig den anden Vej. — Det ærede Medlem vilde stræmme med Udgifterne til de store Udgifter, som Tiendehynderne kunne paadrage sig ved Benyttelsen af de Tiendekommissærer, som der er Tale om, at Indenrigsministeren skulde bestikke amtstvis. I den Henseende maa man dog ogsaa appellere til Befolkningens sunde Sans. Det falder jo dog selvfølgelig ikke Tiendehynderne ind straks at ty til Tiendekommissæren, førend de overhovedet vide, om der mellem dem selv indbyrdes er Stemning for en Afløsning, og om der overhovedet er Stemning hos Tiendeejerne for en rimelig Afløsningssum. Det vilde selvfølgelig fornøftige Tiendehynder i enhver Kommune først overtyde sig om, om der er Stemning mellem dem indbyrdes for at gaa til en bestemt Afløsningssum, og dernæst, om der er Stemning hos Tiendeejerne for en rimelig Overenskomst, og først naar det er slet, ville de søge Tiendekommissæren, og han ville de næppe søge, før der er grundet Haab om at tilvejebringe en Afløsning paa antagelige Vilkaar, og da vil Tiendekommissæren være til stor Nytte for Behoerne, idet han vil være Mægler og Vejleder for dem. Og som sagt, naar Tiendeafløsningen gaar i Orden, vilde Udgifterne refunderes af Statskassen. Det ærede Medlem kunde tænke sig, at jeg var gaaet ud fra den Tankegang, at under dette Ministerium kunde vi ikke opnaa mere, men saa mente det ærede Medlem, at jeg skulde vente og se, hvorledes et nyt Ministerium vilde stille sig til denne Sag. Ja, jeg tror ikke paa, at et nyt Ministerium, hvordan det end bliver, vil kunne gennemføre

en Tiendeafløsning med saa store Ofre for Statskassen, som det ærede Medlem stiller i Udsigt. Jeg tror, at det vil blive ved at være en Illusion, og jeg tror ikke, at det vil være muligt at faa Landstinget med til en saadan Ordning. Jeg vil for mit Bedkommende heller ikke kunne følge det ærede Medlem, fordi jeg tror, at det vil være en Uretfærdighed mod Befolkningen, og fordi jeg i det hele taget ikke ønsker at skabe ny Illusioner for Befolkningen; hvis jeg derimod ønskede at skabe et Agitationsstof, vilde jeg følge det ærede Medlem. Den ærede Rigsdagsmand fra Køge mente, at jeg og mine Venner kunde have nok med at forsvare Forliget for Befolkningen, og at det ikke var værd at tage dette med, fordi det yderligere vilde vanskeliggøre vor Stilling. Det var jo en meget smuk Tanke, som han der skændte sine gamle Venner; men jeg har nu den Opfattelse, at Forliget forsvares sig selv; det er jeg slet ikke saa bange for. Hvis jeg var bange for, at det var saa vanskeligt at forsvare Forliget, vilde jeg selvfølgelig ogsaa se at pynte mig med nogle smukke Fjer, og navnlig vilde jeg følge det ærede Medlem og love Befolkningen Guld og grønne Skove, med Hensyn til hvad der kunde opnaas ved en Tiendeafløsning. Jeg tror dog ikke, at der vil kunne agiteres meget paa det Spørgsmaal; thi ingen vil være stor Tro til, at et saadant Forslag er gennemførligt. Jeg vil minde om, hvad Befolkningen i saa Henseende har oplevet med Hensyn til Fæstespørgsmaalet. Hvor mange flere Benge have de danske Fæstebønder ikke givet for deres Gaarde i den sidste Menneftaalder, end de kunde have faaet dem for, hvis de ikke havde været en Illusion om den tvungne Fæsteafløsning. Det har været en dyr Illusion for Danmarks Fæstebønder, og dersom vi i Tidrummet tort for Halvtredsene f. Eks. kunde have faaet en Tiendeafløsning paa de Vilkaar, hvorpaa vi nu mene at kunne faa den, vilde det have været en stor Fordel for Tiendehynderne her i Landet, og jeg tror i det hele taget ikke, det gaar an at lægge en saadan Tiendehyrde paa hele Befolkningen, som faktisk vilde blive lagt paa den, hvis vi fulgte det ærede Mindretal. Det ærede Medlem fra Køge er jo næsten en ny Sankt Knud, der vil lægge Tiende paa dem, som hidtil have været tiendefri; thi hvad